

[Grønning.]

der kun er lidt meget ringe Tab, ikke tilnærmelsesvis 1 pCt. af det samlede Udlaan er tabt.

Da man med de noget bedre Konjunkturer, vi nu har inden for Landbruget, kan gaa ud fra, at et stort Antal af de Landmænd, der har faaet deres Gæld saneret, vil blive i Stand til i den kommende Tid at konsolidere sig i nogen Grad, tør man vistnok regne med, at hele dette store Foretagende har kunnet gennemføres uden nævneværdige Tab for Statskassen. Det synes jeg er et meget tilfredsstillende Resultat, som ogsaa understreges deraf, at Staten i Øjeblikket kun har 4 Ejendomme, som den ikke har kunnet skille sig af med — der har i den forløbne Tid været overtaget et noget større Antal. I det hele taget viser det sig, at denne Lovgivning har haft overordentlig stor Betydning for Landbruget i de meget vanskelige Aar, der er gaaet, siden det store Prisfald fandt Sted i 1930—32—33. Man kan derfor sige, at Rigsdagen her har ydet en Indsats, der har haft Betydning, og som ogsaa den kommende Tid vil anerkende.

N. P. Andreasen: Det foreliggende Lovforslag om en Forlængelse af den saakaldte Gældssanering kan jeg paa mit Partis Vegne anbefale til Vedtagelse. Den Forlængelse paa 2 Aar, der foreslaas i § 1, betragter vi som en meget heldig Foranstaltning under Hensyn til, at der endnu er ca. 25 Mill. Kr. tilbage til de Foranstaltninger, Lovforslaget drejer sig om.

Jeg vil gerne udtale, at de Aar, for hvilke Loven nu forlænges, vel kan forudsættes at blive en afviklingsperiode. Saaledes som Forholdene er nu, ogsaa økonomisk, vil det være heldigt, om man kunde benytte de to Aar til en passende Afvikling af denne Lovgivning.

Den ærede Ordfører for Det konservative Folkeparti (Grønning) udtalte, at han var glad ved denne Lov, fordi den ikke havde paaført Statskassen store Tab. Det er imidlertid ikke blot de faa Ejendomme, Staten i Øjeblikket ligger med, der er Tale om; gennem Aarene er der overtaget mange flere Ejendomme; Tabene er ikke lige store paa dem alle sammen, men de er adskilligt større, end det ærede Medlem gav det Udseende af. I det hele taget har denne Lovgivning, vistnok efter alles Skøn, virket ganske udmærket for Landbruget under den Situation, der har hersket i de forløbne Aar, og med denne Motivering tiltræder vort Parti, som sagt, denne Lovs Forlængelse.

Hartel: Efter de Bemærkninger, der ledsager Lovforslaget, skulde der ved Udgangen af Marts 1941 være en Rest paa 25 Mill. Kr. til Udlaan til Gældssanering. I December Maaned 1939 var der, saa vidt jeg har faaet oplyst, en Rest paa 35 Mill. Kr.; det vil sige, at Gældssaneringen fra December forrige Aar til nu, endda tilregnet et Par Maaneder af det nye Aar, ikke menes at ville omfatte mere end i alt 10 Mill. Kr.

Naar Resultatet i indeværende Aar har været saa ringe, skyldes det efter min Opfattelse ikke, at Trangen til Gældssanering — maaske lige undtaget det seneste Par Maaneder — har været væsentlig mindre end tidligere, men de meget daarlige Kursforhold, der i en lang Periode af 1940 har hersket med Hensyn til Obligationerne, idet disse kun har kunnet sælges til Gennemsnitskurser omkring ved 80. Jeg havde i December 1939 den Ære at forelægge det høje Ting et Lovforslag om Støtte fra Nationalbanken eller Staten til Hævdelse af et rimeligt Kursniveau paa Saneringsobligationerne; desværre viste det sig, at den Ære, jeg havde, var noget tvivlsom, idet Lovforslaget ikke naaede at komme til Behandling i det høje Ting. Det er klart, at ved et Kursniveau paa 80 vil Gældssaneringen automatisk gaa i Staa, idet den kun vil bringe de paagældende fra Asken i Ilden.

Nu ligger Kursniveauet atter bedre, og der er Mulighed for at genoptage Gældssaneringen, og derfor kan vi ogsaa fra mit Partis Side hilse det Forlængelsesforslag, der her foreligger, velkommen.

Der er jo, som allerede min Gruppes Ordfører gjorde opmærksom paa i Landstinget, enkelte Punkter, vi kunde have ønsket var blevet ændret i Forbindelse med denne Videreførelse af Lovgivningen. Det ene er, om der ikke kunde skabes en Ordning, hvorefter Skatte- og Terminsrestancer generelt kunde tages med i Saneringen, og det andet er den ejendommelige Stilling, som Statshusmændene indtager, idet de faktisk, grundet paa deres Gælds Højde, er afskaaret fra i videre Omfang at kunne benytte denne Lov.

Det tager sig noget ejendommeligt ud, at netop de Landmænd, der har de allerstørste Gældsbyrder og derfor haardst kunde trænge til Sanering, a priori er udelukket fra en saadan. Vi maa heller ikke i denne Forbindelse lade ude af Betragtning, at Husmandsbruget maaske er daarligere stillet i Øjeblikket end nogen anden Gren inden for Landbruget. Det fremgaar